

ת"פ 12324/10/15 - פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נגד ירון בונה, משה בזיזנסקי

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 12324-10-15 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' בונה ואח'
תיק חיצוני: 215477/2012

בפני כבוד השופטת רבקה גלט
מאשימה
נגד
נאשמים
1. ירון בונה
2. משה בזיזנסקי

נוכחים:
ב"כ המאשימה עו"ד טולדנו
הנאשמים בעצמם
ב"כ הנאשם 1 עו"ד ענבר פלש שם טוב
ב"כ נאשם 2 עו"ד ברזילי

פסק דין

האישום

א. הנאשמים הורשעו בעובדות כתב האישום המתוקן, בעבירה של חבלה ברשלנות, לפי סעיף 341 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

ב. וזו תמצית העובדות, כמתואר בכתב האישום המתוקן:

הנאשם 1 שימש בזמנים הרלוונטיים כמנכ"ל חברות הניהול של קניין "גני אביב" (להלן: הקניין), ובמסגרת תפקידו היה אחראי בין היתר על ניהול שוטף של חברות הניהול, אשר ניהלו את אחזקת הקניין. הנאשם 2 שימש בזמנים הרלוונטיים כסמנכ"ל תפעול בחברות הניהול הנ"ל, ובמסגרת תפקידו היה ממונה על כלל העובדים, וביצוע עבודות אחזקה ותפעול, והתנהג כאחראי בטיחות בחברות הניהול, לרבות בקניין עצמו. בזמנים הרלוונטיים ניהול הקניין נעשה מבלי שהיה קיים נוהל מסודר להסרת מפגעי בטיחות עת התגלו ואותרו, לרבות גידור אזור המפגע, שילוט, איטומו או הסרתו והתרעה בפני הציבור כי קיים מפגע בטיחותי.

הקומה התחתונה של הקניין, מסיבה שאינה ידועה במדויק, וזאת באופן שהקשה על עוברי אורח להבחין בחסרונה, בשל היות הפלטות שבמעקה שקופות. הפלטה שהוסרה היתה במידות של כ-114 ס"מ רוחב ו-74 ס"מ גובה, ונועדה למנוע מעוברי אורח ליפול מטה מגובה של 2.65 מ'. במהלך התקופה הנקובה, פנו אל הנאשם 2 או למי מטעמו בעלי עסקים

שונים בקניין והתריעו כי חסרה במעקה פלטה כאמור.

ביום 20.5.12 הורה הנאשם 2 לאחר לאמוד את מידות הפתח ולמסור אותן למזכירתו, וכך נעשה. למחרת, פקססה מזכירת הנאשם 2 לזג את המידות וביקשה להתקין פלטה חדשה. הזג מסר כי יגיע רק למחרת.

ביום 21.5.12 בשעה 18.00 לערך הבחין הנאשם 1 לראשונה בפתח שנוצר, וזאת בנוכחות הנאשם 2. הנאשם 1 שאל האם עליהם לתקן כעת את המפגע הבטיחותי, כיוון שבעוד שבוע ימים עתידות היו חברות הניהול לסיים תפקידן. הנאשם 2 השיב כי כבר הזמין זכוכית שתגיע למחרת. על אף שהנאשמים היו מודעים לחסר של הפלטה ולעובדה שתותקן זכוכית רק למחרת, לא נקט הנאשם 2 כל פעולה למנוע סיכון של נפילה או לשם התרעה, והנאשם 1 לא וידא כל נקיטת פעולה מצד הנאשם 2.

באותו היום התקרב הקטין א.ק. שביקר בקניין עם אמו לפתח, מבלי שאמו שמה לב לכך, ונפל לתחתית המדרגות, מגובה של 2.65 מ'. כתוצאה מכך איבד הקטין את הכרתו, הונשם על ידי עובר אורח ופונה לבית החולים שם אובחן שבר דחיסה בגולגולת והמטומה. הקטין שוחרר מאשפוז ביום 31.5.12.

לנאשם 1 יוחסה התרשלות בכך שלא וידא נקיטת פעולה כדי למנוע נפילה, על אף שהיה מודע לחסרון פלטת הזכוכית כשעתיים עובר לנפילת הקטין, לעובדה כי תותקן פלטת זכוכית רק למחרת, ולכך שקיימת תנועה ערה של עוברים ושבים בקניון. בנוסף, לא דאג להסביר לנאשם 2 את תחומי אחריותו ומידת אחריותו בתחום הבטיחות. לא פיקח על הנאשם 2 בצורה נאותה, ולא וידא כי עבודתו מתבצעת בצורה נאותה, לרבות בעניין טיפול במפגעי בטיחות, ולא נהג כפי שמנכ"ל מן היישוב האחראי על כלל העובדים היה נוהג במקומו.

לנאשם 2 יוחסה התרשלות בכך שלא נקט כל פעולה לגידור הפתח, תיחומו, שילוט והתרעה, על אף שידע בוודאות על קיומו של הפתח בטרם האירוע, ועלך אף שידע כי הפתח מסוכן וכי הזג יתקין פלטת זכוכית חדשה רק למחרת. בנוסף, על אף שהגיעו אליו פניות מצד בעלי עסקים במשך מספר ימים, לא עשה דבר על מנת לבדקן ולתת להן מענה הולם, ולא דאג להתקנת מעקה בכל פתח ממנו קיימת סכנת נפילה, בניגוד לכללים בתקנות התכנון והבניה ובהתאם לתקן הישראלי. חלף זאת, דאג כי יותקן סרט דביק שקוף על גבי הפתח, באופן שלא מנע את הנפילה, ולא חסם את הפתח במלואו. הנאשם 2 הזמין זג ביום הנפילה, וטרם הנפילה, לשם תיקון הזכוכית.

ההליך וההסדר

ג. בין הצדדים התנהל גישור בפני כב' השופט קובו, ובעקבותיו הודיעו כי גובשה הסכמה לפיה תוקן האישום, ויינתן תסקיר בעניין כל אחד מן הנאשמים, בין היתר בהתייחס לשאלת ההרשעה. התביעה מסרה כי עמדתה היא שיש להרשיע את הנאשמים, אך סוכם כי הצדדים ישובו וישוחחו ביניהם לאחר קבלת התסקירים. בכל מקרה סוכם כי התביעה לא תעתור לעונש החמור ממאסר על תנאי בצירוף פיצוי ושל"צ. סוכם כי על הנאשם 1 יוטל עונש הכולל רכיב של פיצוי בסך 15,000 ₪, ואילו בעניין הנאשם 2 יטען כל צד לשיטתו.

תסקירי שרות המבחן

ד. בעניין הנאשם 1 שהוא כבן 48, ללא כל רקע פלילי, נכתב כי הוא בעל השכלה אקדמית, עובד כמנכ"ל בחברה לניהול נדל"ן ומנהל פרויקטים. מזה כ-7 שנים הנאשם מנהל פעילות עסקית ברומניה. הנאשם נטל אחריות לאירוע והסביר כי באותה עת היתה החברה שרויה בקושי כלכלי, שהעבי על מצבו הרגשי. ביום האירוע, הבחין בהעדר עמוד 2

המעקק וביקש לוודא כי במקום יוצב שומר, אולם חרף האמור אירעה הנפילה. הנאשם חש דאגה עמוקה לשלומו של הקטין שנפל, והיה מוצף מחשבות טורדניות בעניין זה. בהמשך התקשה במשך כשנה שוב לעבודה. הנאשם ניסה ליצור קשר עם משפחת הקטין ולפצותו, אך המשפחה סירבה. גם כיום הנאשם מעוניין בהליך של צדק מאחה. ההתרשמות היא כי המדובר באדם נורמטיבי ומחזיק בערכים חיוביים, ועל כן ישנם סיכויים משמעותיים לשיקום. הומלץ על של"צ בהיקף של 80 שעות. בנוסף, נכתב כי הנאשם חושש מהרשעה בשל היותו בהליכים לקבלת אזרחות רומנית, הנחוצה לו לצורך עסקיו. בעניין זה הציג הנאשם מסמך רשמי. נוכח החשש לפגיעה בפרנסתו ומידת הסיכון הנמוכה להישנות העבירה, ההמלצה היא להימנע מהרשעה.

ה. בעניין הנאשם 2 שהוא כבן 63 ללא כל רקע פלילי, נכתב כי מילא מגוון תפקידים במהלך שנות שירות רבות בצה"ל עד לפרישתו בשנת 1998. לאחר מכן מילא תפקידי ניהול שונים. הנאשם נטל אחריות לעבירה והביע חרטה כנה. כמו כן, הביע דאגה ואמפתיה כלפי מצב הקטין ולדבריו במהלך השנים בירר את מצבו. ההתרשמות היא כי הנאשם נורמטיבי. בעניין האירוע, ההתרשמות היא כי לא היו לו הכישורים הנדרשים על מנת להשגיח ולמצוא פתרון מידי לבעיה. נכתב כי מאז האירוע, הנאשם עבר תהליך של בדיקה עצמית, ולהליך יש משמעות מרתיעה עבורו. הנאשם טען כי חש בושה וכי עלולים לפטרו באם יורשע, אך לא הציג מסמכים בעניין זה. ההמלצה היא להימנע מהרשעה נוכח החרגות של האירוע בחייו.

טיעוני הצדדים

1. ב"כ התביעה טען כי העבירה דורשת ענישה שתהיה מכוונת התנהגות, שכן בדרך כלל הנאשמים בה הם נורמטיביים. נטען כי בדרך נס לא נגרם נזק חמור יותר, ולפי מידע שקיבלה התביעה הקטין מתפקד, אך על בית המשפט למסור מסר של הטלת אחריות על מנהלים לפקח על התנהלות מקצועית בתחום אחריותם. עוד נטען כי העבירה קשורה לליבת העיסוק של הנאשמים בניהול, על כן נדרשת הרתעה בדמות הרשעה. בעניין הנאשם 2 נטען כי התרשלותו חמורה יותר, בשל משך הזמן הארוך שהיה מודע למפגע ולא טיפל בו, למעט הנחת סרט הדבקה שקוף שלא היה בו כדי להועיל. לדעת התביעה אחריותו של הנאשם 2 כבדה יותר גם בשל היותו הממונה על התפעול בשטח. התביעה לא טענה לקיומו של נזק ארוך טווח לקטין אך הפנתה לכך שתוגש תביעה נזיקית ושם תבורר סוגיה זו. נוכח כל האמור סבורה התביעה כי יש להטיל עונשים של מאסר על תנאי, של"צ ופיצוי. הודגש כי לא גובשה הסכמה בעניין שיעור הפיצוי שיוטל על הנאשם 2, אך עמדת התביעה היא שלכאורה יש להטיל עליו פיצוי בסכום גבוה יותר מן הסכום שיוטל על הנאשם 1, אף כי יש להתחשב בכך שההנחה היא כי שכרו נמוך יותר.

2. ב"כ הנאשם 1 עתרה להימנע מהרשעתו. הוצגו מסמכים לפיהם לצורך קבלת אזרחות רומנית הנדרשת לנאשם, עליו להציג תעודת יושר. הנאשם החל בהליכי קבלת האזרחות עוד בטרם האירוע. בנוסף, הנאשם בעל רישיון לתיווך במקרקעין וגם לשם עיסוק בתחום זה הוא נדרש לתעודת יושר. ב"כ הנאשם הפנתה לכך שבתי המשפט ראו לנכון להימנע מהרשעה גם בנוגע לעבירות חמורות יותר, ובעניינו הנאשם נטל אחריות, התחרט, ביקש לפצות את הקטין, והדיר שינה מעיניו. ב"כ הנאשם הפנתה לכך שאחריותו נובעת מתפקידו כמנכ"ל, שהוא מנהל על, אך יש להכיר בכך שאינו מסוגל לבצע את כל המשימות לבדו, אלא הוא שכר אחרים לתפקידים השונים, לכן מבחינתו אין המדובר ברשלנות מהרף הגבוה. נטען כי מאז האירוע חלפו 5 שנים, וכי כבר כשנתיים לאחר האירוע מסרה אמו של הקטין כי מצבו הרפואי שפיר. נטען כי הנאשם אדם נורמטיבי והתסקיר משקף זאת. ב"כ הנאשם טענה כי במקרים דומים הוסכם על הסדר מותנה, אך יש להניח כי במקרה זה התביעה ראתה לנכון להגיש כתב אישום בשל התוצאה. בנסיבות המקרה, נטען כי יש מקום להימנע מהרשעה שכן די היה בהליך עצמו על מנת להרתיע, ובשל הנזק

הקונקרטי הצפוי לנאשם.

ח. ב"כ הנאשם 2 טען כי אף בעניינו יש מקום להימנע מהרשעה. נטען כי הנאשם קצין צה"ל בדימ', אשר תרם מיטב שנותיו לשרות המדינה, והוא נכה צה"ל. לאחר האירוע, הנאשם לא עבד במשך 4 שנים, כיוון שלא מצא מקום שיהיה מוכן להעסיקו, ורק לאחרונה החל לעבוד. נטען כי בטרם האירוע לא היו בחברה נהלים מוסדרים, ולא היה ידוע לנאשם מה אחריותו. הנאשם היה מודע למפגע ולכן הזמין זגג שהיה אמור להגיע למחרת היום, אך בטרם הגיע נפל הקטין. נטען כי הנאשם אדם נורמטיבי, חש אמפתיה כלפי הקטין נטל אחריות, ולכן יש לאמץ את המלצת התסקיר.

מתחם העונש ההולם

ט. העבירה של חבלה ברשלנות נועדה להגן על האינטרס של שמירת שלומו ושלמות גופו של אדם, גם במקרים בהם הפגיעה נעשתה מתוך התרשלות, ולא מתוך כוונה פלילית. מטרת האכיפה היא אם כן, להכווין התנהגות בסטנדרט זהירות ראוי.

עיון במאגרי הפסיקה מעלה כי בגין העבירה של חבלה ברשלנות מטילים בתי המשפט בדרך כלל עונשים הכוללים רכיב של מאסר על תנאי בצירוף פיצוי כספי או של"צ, זאת בייחוד כשהמדובר בהתרשלות שגרמה לחבלה ממשית לטווח הרחוק (ע"פ 1340/06 זולר נ' מד"י (12.12.06); ע"פ 10157-07 ניימן נ' מד"י (24.9.09); ת.פ. 16152-04-10 מד"י נ' יוסופוב (8.1.12); ת.פ. 7775-06 מד"י נ' שמש (17.2.10); ת.פ. 3722-11-11 מד"י נ' סוריה (10.9.15). במקרים חמורים במיוחד, כגון רשלנות מצד אחראי על קטין, או מצד מעביד כלפי עובדו, שגרמה לחבלה משמעותית, הוטלו אף עונשי מאסר בעבודות שרות (ת.פ. 55372-01-15 מד"י נ' גיספן (18.2.16); ע"פ 48325-12-11 פורטר נ' מד"י (14.5.12).

י. בעניינו, הנאשמים שניהם, פעלו במחדל, בכך שלא דאגו להסרת המפגע על ידי התקנה מיידית של פלטת זכוכית במעקה, או לחילופין גידור יציב של הפתח המסוכן, עד לביצוע התיקון הסופי. כתוצאה מרשלנותם נפל המתלונן שהיה קטין כבן 5 שנים מגובה של כ-3 מ' ונפצע בראשו. למותר לציין כי האפשרות למניעת האירוע המצער לא היתה כרוכה במאמץ ניכר או בהוצאה כספית גדולה, אלא די היה אילו הוצב לוח קשיח ויציב לכיסוי הפתח.

עם זאת, יש מקום לערוך הבחנה בין חלקו של הנאשם 1 בהתנהלות הרשלנית, לבין חלקו של הנאשם 2.

הנאשם 2 נהג ברשלנות משמעותית בכך שבהיותו איש התפעול הבכיר בקניון, נמנע מהסרת המחדל או גידור כאמור, למרות שידע על הפתח המסוכן במעקה במשך שבוע עד שבועיים- תקופה ארוכה ביותר שבמהלכה פעל הקניון כרגיל, ויש להניח שהילכו בו אלפי אנשים וביניהם ילדים ופעוטות רבים מאד. אם לא די בכך, על פי העובדות, במהלך אותה תקופה פנו אל הנאשם 2 בעלי עסקים שונים והתריעו בפניו על הסיכון, אך לא היה בכך די על מנת לעורר אותו לפעולה מידית. רק לאחר תקופה משמעותית, טרח הנאשם 2 לדאוג לכך שיוזמן זגג להתקנת פלטת זכוכית חדשה. בשלב זה היה ידוע לנאשם 2 כי ההתקנה תבוצע רק למחרת היום, ועדיין לא פעל לגידור נאות, אלא הסתפק בליפוף של ניילון אריזה סביב הפתח, מה שהיה ברור שאין די בו על מנת לשלול את הסיכון. בעצם, המדובר בהשארת מפגע בטיחותי מסוכן למשך תקופה ארוכה במקום המועד לפורענות, ולא יהא זה מופרז לומר שאך בדרך נס לא נפל אחד ממבקרי הקניון לתוך הפתח בטרם האירוע.

הנאשם 1 פעל אף הוא ברשלנות, אך בעניינו ההתרשלות נבעה בחלקה מאחריותו כמנכ"ל אשר לא פיקח כיאות ולא ווידא כי הטיפול במפגעי בטיחות מתבצע באופן הולם. מעבר לכך, נהג ברשלנות בכך שמשנודע לו על המפגע, דאג לוודא כי הוזמן זגג לתיקון הפתח, אך לא ווידא גידורו לאלתר, או הצבת שומר למניעת נפילה. עם זאת, יש משקל לעובדה שהנאשם 1 היה מודע למפגע רק שעתיים טרם קרות האירוע.

יא. היות שעסקינן בעבירה תוצאתית, יש לקחת בחשבון אף את תוצאות האירוע. על פי החומר הרפואי שהוגש בהסכמה, כתוצאה מן הנפילה איבד הקטין את ההכרה למשך כמה דקות, אך לאחר מכן שב להכרה. נגרמו המטומה בראש בעובי 0.8 ס"מ, ושבר אורכי גולגלתי בחלקו דחוס ובתזוזה של 0.4 ס"מ, שעוררו חשש לטרומבוזיס בסינוסים. בוצע ניקוז ניתוחי. מטעם התביעה הוגשה תעודה רפואית מיום 16.10.12 לפיה הופנה הקטין בשל כאבי ראש, אך נקבע כי מצבו הכללי מצוין, חייכני וערני, לא נראה סובל, הפרמטרים שנבדקו נמצאו תקינים. בנוסף הוגשו מזכרים לפיהם נערכו שיחות עם אמו של הקטין 10.3.14 וביום 3.6.14, וזו מסרה כי מצבו הרפואי שפיר, אינו מטופל ואינו זקוק לתרופות, אם כי סובל מכאבי ראש.

יב. בשים לב למדיניות הענישה הנוהגת ולטיב הפגיעה שנגרמה לקטין, אני קובעת כי מתחם העונש ההולם את האירוע שלפניי הוא של הטלת עונש הצופה פני עתיד, בצירוף רכיבי ענישה אחרים, שמידת חומרתם תהווה את ההבחנה שערכתי בין הנאשמים.

שאלת ההרשעה

יג. כאמור, כל אחד מהנאשמים עתר לסיום ההליך ללא הרשעה.

אינני מוצאת צורך להביא שוב הלכות ידועות בדבר הכללים על פיהם יכריע בית המשפט בשאלת ההרשעה, ודי אם אפנה לע"פ 2083/96 (כתב נ' מד"י (21.08.96), ע"פ 9150/08 מד"י נ' ביטון (23.07.09)).

יד. לצורך הכרעה בשאלת ההרשעה, ולשם ההשוואה, ראיתי לנכון ללמוד ממקרים דומים, בהם נדונה שאלה זו. כבר עתה ראוי לציין כי במרבית המקרים שאותרו, עלתה שאלת ההרשעה ונבחנה לעומקה, שכן המדובר היה בנאשמים נורמטיביים שזו להם הסתבכות יחידה. כפי שאראה להלן, במקרים רבים מאד, נעתרו בתי המשפט ונמנעו מהרשעה:

בעפ"ג 25795-01-15 מרקוס נ' מד"י (26.2.15) דובר בנאשם שהורשע לאחר שמיעת הוכחות, בעבירה של מעשה פזיזות ורשלנות, לפי סעיף 338 לחוק העונשין, בכך שלאחר שקיבל היתר לפגיעה בחזירי בר, הגיע למקום ללא הודעה כדין לרב"ש, וירה לעבר המתלונן ששהה במקום מבלי לוודא כי הוא יורה בחיה ולא באדם. בבית משפט קמא הוטלו עבודות שירות, אך בערכאת הערעור נקבע כי יש לחרוג מן הכלל, היות שהנאשם הוכיח כי ההרשעה תפגע בפרנסתו. בית במשפט הפנה לכך שהנאשם כבן 57 ללא כל עבר פלילי, עובד בשגרירות ארגנטינה בישראל ולא יוכל להמשיך בתפקיד אותו מילא משך 30 שנים, באם יורשע. לפיכך, בוטלה ההרשעה, והוטלו 140 שעות של"צ בצירוף פיצוי.

בע"פ 71470/07 רביוב נ' מד"י (14.7.08), נדון מקרה דומה עד מאד לזה שלפניי. באותו עניין הורשע מנהל חנות בכך שבמשך כמה שבועות הותיר רווח פתוח בין לוחות זכוכית במעקה בחנות, זאת במהלך התקנת מסגרות חדשות למעקה. במהלך חלק מן התקופה, הושמו חבלים על הרווח שנוצר, אך הם הוסרו כמה ימים לפני האירוע. כתוצאה מן המחדל נפל קטין מבעד לפתח בעת שירד במדרגות, איבד הכרתו ונגרם לו דימום מוחי אפידורלי שגרר אשפוז למשך שבוע.

בהנשמה מלאכותית. בית המשפט המחוזי דחה את העתירה להימנע מהרשעה.

בת"פ 2168/07 מד"י נ' אלקיעאן (6.5.09) נמנע בית המשפט מהרשעתו של הנאשם אשר גרם ברשלנות למות ביתו בת 4.5 שנים, שנפלה לבור ביוב בחצר הבית. הנימוק היה רצונו של הנאשם לקבל רישיון לרכב ציבורי.

בע"פ 4598/09 גנאים נ' מד"י () הורשע הנאשם בגרם מוות ברשלנות, בכך שבהיותו מנהל בית ספר, לא מנע כניסת כלי רכב לחצר בית הספר, לא גידר ולא הנהיג נוהל בעניין מקום איסוף תלמידים, עד שנהרג תלמיד על ידי כלי רכב שנכנס לחצר ופגע בו. בבית משפט קמא נדחתה עתירת הנאשם להימנע מהרשעה והוטל אסר בעבודות שרות. ואולם, בערכאת הערעור הודגש כי אשמו של הנאשם נובע ממחדל ולא מעשה אקטיבי, וכן המדובר בעניין של מקריות. כמו כן, הוזכר כי מאז האירוע חלפו כ-10 שנים. בשל מכלול הנסיבות ובשל נטילת האחריות, הוחלט לבטל ההרשעה. הוטלו 150 שעות של"צ.

בת.פ 44902-09-12 מד"י נ' זיבי (23.12.13) הורשע הנאשם בכך שבהיותו אחראי הבטיחות במלון הורה להתקין וילון על חלון ללא מעקה, בגובה 6 מ'. בהמשך ישבה קטינה על אדן החלון, נפלה ממנו לקרקע, ונחבלה בראשה, לרבות איבוד ההכרה. הקטינה שבה לאיתנה. הנאשם הוכיח כי הוא מתמודד במכרז למתן שירותים למשטרה, ויגרם נזק לפרנסתו באם יורשע. בית המשפט נמנע מהרשעה והטיל של"צ. בנוסף, בשים לב לסכום הפיצוי בהליך האזרחי בסך 220,000 ₪, נפסק פיצוי בסך 2,000 ₪.

בת.פ 28340-08-11 מד"י נ' לוי (20.7.15) דובר בנאשם שבעקבות ויכוח באתר בנייה, ירה מנשקו וגרם לפציעתו של אחר. נקבע כי בנסיבות חריגות ניתן לסיים הליך בגין עבירות פזיזות ורשלנות ללא הרשעה. בעניינו של הנאשם נקבע כי הוכח שההרשעה תפגע בו היות שהוא עובד עם גופים ציבוריים וניגש למכרזים שלהם. כיוון שהנאשם ללא כל עבר פלילי, ובמכלול הנסיבות, נמנע בית המשפט מהרשעה והטיל 140 שעות של"צ.

בת.פ 45383-02-10 מד"י נ' בן דוד (4.3.13) דובר בנאשם שעבד כמפעיל ציוד קרקע בנתב"ג. הנאשם הסיע את הרכב הנושא את מדרגות כבש המטוס מבלי שהבחין כי עובד אחר עומד על הכבש, זאת בניגוד לנהלים וההנחיות. הנאשם היה כבן 50, נורמטיבי לחלוטין, ונטל אחריות לעבירה. בית המשפט נמנע מהרשעתו, לאור נסיבותיו והחשש כי תיפגע יכולתו להמשיך בעבודתו באם יורשע.

בעפ"ג 10939-06-08 וילצ'ינסקי נ' מד"י (29.10.08) נדון עניינה של רכזת הדרכה בשבט תנועת הנוער "הצופים" אשר לא קיימה הוראות חוזר מנכ"ל משרד החינוך בדבר איסור כניסת חניכים לחוף האסור ברחצה, מה שהביא לטביעתו ומותו של חניך. במסגרת הסדר טיעון הומרה העבירה של גרימת המוות, בעבירה של הפרת הוראה חקוקה. בבית משפט קמא הוטלו מאסר על תנאי ושל"צ. בערעור, לאור התרשמות חיובית מן הנאשמת וסבלה בעקבות האירוע, בוטלה ההרשעה.

בת.פ 26691-09-09 מד"י נ' עמותת ישיבת בית מדרש עליון (28.1.16) דובר בקבלן עבודות חשמל אשר עובד שלו החליק על שיפוע שיועד לבניית מדרגות, ולא היה מגודר. כמו כן, לא נתן הוראות בטיחות וציוד מיגון. העובד נפל מבעד לפתח חיצוני במבנה, מגובה של 5 מ', ונגרמו לו חבלות ושברים. בית המשפט התחשב בכך שהנאשם הוא אחד מכמה אחראיים למחדל, ובכך שהעובד פוצה במסגרת הסדר אזרחי. לכן נמנע מהרשעה והטיל של"צ ופיצוי.

בת.פ 33515-03-14 מד"י נ' חסון (14.7.15) נדון עניינם של מנהל עבודה באתר בנייה, ומתקין מעקות, בכך שניתנה

הוראה לעובד לפרק מעקה בגובה רב, מבלי שהיה מאובטח. הפועל ניתק את המעקה ונפל מגובה 15 מ'. כתוצאה, אושפז למשך 6 שבועות בגין שברים בכל חלקי גופו שהצריכו ניתוחים והליכים טיפוליים מתמשכים. בית המשפט נמנע מהרשעה, לאחר שמצא כי ייגרם נזק קונקרטי לנאשמים, שעיסוקם מול גופים ציבוריים דורש יכולת להציג תעודת יושר. הוטלו של"צ ופיצוי (מקרים נוספים בהם הסתיים הליך בגין עבירה של חבלה ברשלנות ללא הרשעה: ת.פ. 3797/09 מד"י נ' שמאי (8.8.11); ת.פ. 3181/08 מד"י נויברט (16.12.110); ת.פ. 4157/02 מד"י נ' גזית ואח' (20.6.05)).

לדעתי, מתחם העונש ההולם את המקרה, כפי שקבעתי לעיל, בצירוף ריבוי המקרים בהם נכחו בתי המשפט להימנע מהרשעה, מלמדים בבירור כי מבחינת האינטרס הציבורי באכיפה, אין מניעה לסיים את ההליך דנן ללא הרשעה, וזאת במקרים החריגים המתאימים לכך.

טו. הנאשם 1 טען כי ההרשעה תגרום לו נזק קונקרטי וממשי. נטען כי עוד בטרם האירוע החל בהליכים לקבלת אזרחות רומנית לצורך עסקיו, והוכח באמצעות מכתב מטעם עורך דינו, כי בהתאם לחוק האזרחות הרומני, הוא נדרש להציג לשם כך תעודת יושר, וכל פרט רישום, יימנע קבלת האזרחות. כמו כן, הוגש מטעמו תרגום באישור נוטריוני לפיו הוא כבר נדרש מטעם הרשויות ברומניה לדווח אודות המצב העכשווי של ההליך שבפניי ואופן סיומו. בנוסף, הנאשם 1 הוכיח כי הוא מחזיק ברישיון מתווך במקרקעין, ולא יוכל לעסוק בתחום זה באם יורשע.

סוגיית הצורך בתעודת יושר לצורך קבלת אזרחות נדונה לא פעם, ונקבע כי יש בכך כדי להוות הוכחה לנזק קונקרטי כתוצאה מן ההרשעה (ת.פ. 1738-06-08 מד"י נ' אוסרמוגילנסק (4.3.10); ת.פ. 1598-07 מד"י נ' עזרא (2.2.10); ת.פ. 29725-10-13 מד"י נ' פומיאצוב (10.6.15); ת.פ. 43919-01-16 מד"י נ' עאמר (16.2.17); עפ"ג 6567-03-15 קוורקיאן נ' מד"י (24.8.15); ת.פ. 36952-12-13 מד"י נ' זלזניק (6.4.17); ת.פ. 55581-11-14 מד"י נ' ארקה (11.2.16)). לאור זאת, ולאור היות הנאשם 1 מתווך במקרקעין, אני קובעת כי הוכח שההרשעה תגרום לו נזק קונקרטי.

טז. הנאשם 2 טען אף הוא כי יש לסיים את עניינו ללא הרשעה, והפנה לתסקיר, בו הומלץ לסיים את ההליך ללא הרשעה. יש להודות, הנאשם 2 לא הציג נזק קונקרטי ספציפי הצפוי לו באם יורשע, אך טען כי הוא חושש שיפוט באם יורשע, ויתקשה למצוא מקום עבודה אחר. ואמנם, הניסיון מלמד כי אף מי שהיו בעלי תפקידים בכירים, מתקשים מאד למצוא מקום עבודה בגילאים המתקדמים, ויש להניח כי הרשעה תקשה על מציאת מקום עבודה, עוד יותר. הנאשם 2 הוא כבן 62 ומילא תפקידים בשירות המדינה שנים רבות, במסירות ובמקצועיות שזכו להערכה רבה. לאחר מכן, מילא תפקידי ניהול בגופים גדולים, היה ממונה על צוותים גדולים ועסק בענייני כספים. לאחר האירוע התקשה למצוא עבודה ולא הועסק במשך כ-4 שנים. הדעת נותנת כי לשם העסקתו בתחומים בהם הוא מצוי, ידרשו מרבית התאגידים כי יציג תעודת יושר שתעיד על היותו ללא רבב. לאור נסיבותיו המיוחדות, אני קובעת כי אף בעניינו ייגרם נזק ממשי באם יורשע.

יז. לאחר שבחנתי טענות הצדדים ועיינתי בתסקירים ובראיות שהוגשו, באתי לידי מסקנה לפיה ניתן לסיים את ההליך בעניינים של שני הנאשמים ללא הרשעה.

הנאשם 1 תואר כאדם נורמטיבי לחלוטין, אשר נטל אחריות מלאה על האירוע והפגיעה, והתייסר בשלהם, עד כדי קושי לשוב לעבודתו בקניון. הנאשם הביע נכונות לפצות את הקטין והיה מעוניין בהליך של צדק מאחה, מה שמלמד כי לא מיהר להותיר את האירוע מאחוריו. גם לא ניתן להתעלם מכך שלצד אחריותו כמנכ"ל הקניון, הנאשם 1 היה מודע בפועל למפגע המסוכן שבמעקה רק שעתיים קודם לנפילת הקטין. בפרק זמן קצר זה, הנחה כי יש להזמין זגג, אך לא

הורה ופיקח על חסימת הפתח המסוכן, ועל כך הוא נוטל אחריות מלאה. לדעתי, צירוף הנסיבות הללו יחד עם העובדה שלמרבה ההקלה לא נגרם לקטין נזק חמור, וקיומו של נזק קונקרטי הצפוי לו באם יורשע, מצדיקים הימנעות מהרשעה בעניינו.

הנאשם 2 אף הוא תואר כאדם נורמטיבי לחלוטין, אשר נטל אחריות וביטא חרטה. הנאשם שירת שנים רבות בצה"ל, וביצע תפקידים שונים במסירות, וזוהי הפעם היחידה שהסתבך. אני ערה לכך שמידת התרשלותו של הנאשם 2 גדולה באופן משמעותי מזו של הנאשם 1, שהרי ידע על המפגע במהלך שבוע עד שבועיים. עם זאת, הראיתי בסקירה לעיל, כי אף במקרים הדומים לשלו, נמנעו בתי המשפט מהרשעה לא פעם. לנוכח חרטתו העמוקה מחד, והעדר פגיעה משמעותית לקטין מאידך, ולנוכח הנזק הצפוי לו באם יורשע, אני מוצאת כי ניתן למלא אחר האינטרס הציבורי גם אם ענישתו תהיה ללא הרשעה.

סיכום

סופו של דבר, אני רואה לנכון לסיים את ההליך ללא הרשעה.

בעניינו של הנאשם 1:

ב"כ הצדדים הודיעו כי בעניינו של הנאשם 1 הוסכם שיוטל בכל מקרה פיצוי בסך 15,000 ₪. לאחר ששקלתי בדבר, אינני מוצאת להתערב ולחרוג מהסכמה זו.

בנוסף, סוכם כי הנאשם יבצע של"צ בהיקף של 80 שעות. לדעתי, היקף השעות שהומלץ הוא מקל ובלתי מידתי ביחס לחומרת העבירה ותוצאותיה. לפיכך אני מורה כדלהלן:

א. הנאשם יבצע של"צ בהיקף של 120 שעות.

ב. הנאשם יפצה את הקטין באמצעות הוריו, בסכום של 15,000 ₪. הסכום יופקד במזכירות בתוך 90 יום מהיום.

בעניינו של הנאשם 2:

אני מוצאת לנכון להטיל של"צ בהיקף שישקף את חומרת ההתרשלות. כמו כן, יש מקום להטלת פיצוי כספי, בסכום ההולם את הנסיבות. לפיכך אני מורה כדלהלן:

א. הנאשם יבצע של"צ בהיקף של 200 שעות, על פי תכנית שתוגש לאישורי בתוך 21 יום.

ב. הנאשם יפצה את הקטין באמצעות הוריו בסכום של 8,000 ₪, אשר יופקד בשלושה תשלומים, החל מיום 1.8.17 ובכל 1 לחודש עוקב.

ניתנה היום, ד' תמוז תשע"ז, 28 יוני 2017, בנוכחות הצדדים.